

بازار ايرتسی فی ۲ ربیع الال سنہ ۱۳۲۸ و فی ۱ مارت سنہ ۱۳۲۶

جمعیت علمیہ اسلامیہ ناک ناشر افکاریدر

صاحب امتیاز :	سر محرر :	مدیر مسئول :
فاتح مجیز درس عام لرنڈن	فاتح مجیز درس عام لرنڈن	مکتب نواب معلم لرنڈن
استانبول مبعوث	توقاد مبعوث	کاپسلی منیر
مصطفی عاصم	مصطفی صبری	

مندرجات

مجلہ روا کوریلن مؤخذہ فی مدافہ کوچوک حمدی	مدرسہ لرمز سلائیک جمعیت علمیہ سی
ارث . زکاة مصطفی صبری	ادبیات :
خلفای راشدین حضراتی عصر ندہ احوال اجتماعہ مصطفی عاصم	تسدیس نعت شریف نابی طاهر المولوی
تاریخ اسلام صحائف نندن طاهر المولوی	متفرقه
ترقی . موانع ترقی حسین حازم	محترم مسافر من

نسخہ سی ۱ غروشددر

آبونہ اجرتی (پوستہ اجرتیہ برابر در)

استانبول و ولایات ایچون :	ممالک اجتنیہ ایچون :
برسنہ لکی ۶۰ غروش	۱۲۰ ۶۰ فرانق
الٹی آلبانی ۳۰ »	۶۰ ۳۰ «

درج ایدلیان اوراق اعادہ اولنماز

قارئین لرمزہ :

اکثر مقالہ ابات کریمہ و احادیث نبویہ درج ایدلیش بولندینی نظر اعتبارہ آله رقی رعایت سز لکده بولنمائی رجاولنور

درساعات

طنین مطبعہ سندہ طبع اولنشددر

قووالامق مرعی دکلکن سباعنه برحذتک مغلونی اولان
خزرجیلر ، ارقه لری بیراقمادیلر و کوبلرینک داخلنه
قدر نعقیب ایتمکدن کبری طورمادیلر .

اوسیلر ، یاقانی قورتارمق امکانی قالمادیغنی کورونجه
دونه رک حرکت مذبحانه قیلندن برهجوم ایله خزرجیلری
بوسکورتوب محاربہ یی قازاندیلر و بوندن سوکرا وقوع
بولان (یوم الفرس) وقعه سنده خزرجیلره غالب کلدیلر .

مابعدی وار

طاهر المولی

ترقی ، موانع ترقی

بر اترسیاسیدن مقبیس و مترجدر

حرکت : بتون مواد وصور کائناده جاری بر
قانون طبیعی ، برقه عامله درکه ایکی سورتله جلوه کردد .
بری : ساحه شهود و تکامله متوجهاً حرکت ایتمک .
دیگری : عدم ابادہ ، انحلال و انقلابه دوغری یو وارلانونب
کیتیمک .

ترقی : تکامله دوغری و قوعبولان حرکت حیاتیه
صاعدانه ، مقابلی ایسه فنا و استحاله یه منجر اولان جریان
هابطانه در .

مکوناتک حتی کیفیات و ترکیباتنده بیه جاری اولان
شوا یکی حرکت مقابله یی ، « یخرج الحی من المیت و یخرج المیت
من الحی » نظام جلیلی ایله ، « ماتم امرالاولدناقصه » حدیث حکمت
قرنیک کوزل شرح و تفسیر ایتمیک کبی « تاریخ ، تکریر
و قوعاتدن عبارتدر ، حیات و موت ، حقد بر امرطبیعیدر ،
سوزلریده اکلانویور ، آنحق مخلوقاتده جاری اولان بو
حرکت : یالکیز الی نه سایه شهود و تکامله ، یاخود هبوط
و انحطاطه دوغری سیر و توجهی استلزام ایتمز . بلکه
میزن الحراره کی هر ساعتده برباشقه حال و صورت ارا نه
ایتمیکدن ترقی و یا انحطاطه حکم ایتمک خصوصندن جهت
غالبه یی نظر اعتباره املق لازمه دندر .

اختلاف اولدی اول حروب اولان (وقعه سمیر) ک تمام
یونجی سنه سنده یکی برحربه طوتوشدیلر که بوکا (یوم
الجسر وقعه یی) یاخود (حرب حاطب) دهنیر .

اوسیلرک اشرافندن (حاطب بن قیس) ک - که
کرمای قبیله دن مکارمساز و مہانواز برذات ایدی - اونده
مسافر بولونان بر شخص ایله جارشیدده دولاشیرکن
خزرجیلردن (یزید بن الحارث) نامندکی بر معذبک
تشویق بیه بر یهودی ، اوشخصک ارقه طرفه پارماغیله
دوقونارق استہزایه قالدیشمشدی مسافرک ، شو معامله
کستخانندن جانی صقیلوب حاطبه اظهار اسف ، حاطبده
مسافرینک اوغرا دینی شو تجاوز اوزرینه متجاسرینی
تلف ایتدی . زهوزک یهودی ، لطیفه اولمق اوزره
پایدایی شو قیچیه مقابل جانندن اولدی .

(کرک ال . کرک دبل شاقلرینک علی اکثر منازعه
و مجادله یی هیچ اولمازسه دارغلق و قیرغیلنی موجب
اولدنی جهته لطیف اولان لطیفه لردن بیه کشفید و ضبط
لسان ایتیلیر .)

یهودینک ثنائی دویان (ابن الحارث) مقابله حاطبی
اولدرمکه تشبث ایتشمده اله کچیرمه دیکندن اوسیلردن
بر شخص بی کنایه قتل ایدرک کویا انتقام آلدی .

حاطب تجاوزک جزاسنی و بردی . ابن الحارث ،
بو جزانک انتقامنی آلدی اما ایکی قبیله افرادی ده
ایقالمادی . اوسیلر ، (خضیر بن اسماک الاشہلی) نک
خزرجیلر (عمر و بن نعمان الیاضی) نک قومانداسنده
اوله رق (ردم بن الحارث) جسرندہ فارشیلا شوب
اوروشدیلر . نتیجه مقاتلده خزرجیلر غلبه ایتدی .

بوندن سوکراده (سفح) ناحیه سنده (ربیع)
ده نیلن دیوارک اوکندہ بر محاربه ایقاع ایتدیلر که ایکی
طرفک تلفاتی دهک چوغلمش . حتی ایخلرندہ مجروح
اولمایان آرقالمشدی . اوسیلر قاجوب قورتولمای موافق
کورکدرندن فراره قدم باصدیلر اووقه قدر قاجانلری

بعضاً سیر و ترقی ایلہ مصادمہ ایستہدہ علی الاکثر ترقی پرورانه بر صورتہ جلوہ کر اولور . لیکن استبداد ؛ ترقی و انحطاطہ ، تقدیمی تأخرہ ، نمای فزایہ تقلیب ایدر . اکثر طبایع انسانیدہ تاثیرات مشؤمہ سنی کوسترز لوازم انسانہ و حریت شخصیه یی اونوتدیر . ترقیہ اولان میل طبیعی یی تسفله تحویل ایدر . بر حالہ کہ برجای رفعتہ ایصال ایدیلہ جک اولسه آندن ابا ایتدیکی کبی بیانی تألمات بیلہ کوسترز .

انسانک شئون حیاتیہدہ کی حرکت ترقی و انحطاطی ؛ اندفاع و اقتباس ایلہ متحصل اولان حرکت دودیلہ ایدہ توصیف و توضیح اولنہ بیلیر . زوالی انسان ! ابتداء نشأندہ حرکت و ادراک نقطۂ نظرندن بتون حیواناندن دہا عاجز اولدیی حالہ دنیایہ کلیر . سوکرا . گذرکازہ حیاستندہ راست کلدیکی « رغائب نفسیہ و عقاییہ » یی میل واستعداد طبیعیسی نسبتندہ اقتباس و تمثل ایتکے باشلار . دیرکن پیشکازہ تکاملنہ برجوق « طبیعی ماعلر ، مزاحملر » جیقار . مایوس و متأثر اولور . ترقی و تکاملہ بدل انحطاطہ یوز طوتار .

ایشته انسانک خیر و شرہ منابہٴ مظهریتنک سری ! کذلک قرآن کریمدہ متلو بواندیی اوزردہ انسانک خیر و شرہ ابتلاسنک . اثردہ وارد اولدیی اوزردہ « خیر ؛ ذیل شرہ . شر ؛ ذیل خیرہ مربوطدر « کلامنک حکمت مندجہ سی !

حتی : حکمانک : « نعمت . نعمتہ کورددر » ہم نسبتندہ عزائم حاصل اولور ، سعادت ایلہ شقاوت ارہسندہ حرب متوالی وارد . عاقل اوغرا دینی مصیتندن ، عاقبت اندیش ، حقیقت یین اولان کیس ایسہ ہم کندی مصیتندن ہمدہ باشقہ سنک کندن مستفید اولور » سوزلرندن ہب بو حکمت و حقیقت قصدوارادہ اولنمشدر .

بو حقیقت مسرودہ دن منہم اولبورکے انسانک اندفاع و تأثر قانادلری قوۃ الکتریقیہنک مثبت . منفی پیلار کی

مثلاً : بر ملنک اکثر افرادندہ حرکت مترقیانہ آناری مشہود اولورسہ او ملنک حیاتیہ . عکس کیفیت کوریاورسہ موثنہ حکم ایدر . چونکہ : ملت دیدیکمز کتلہ بشریت ؛ بالنسب . یا وطن . یا لسان . یا خود دین جہت جامعہ سیلہ یکدیگرینہ باغلاشمش افراد انسانینک مجموعیدرکے ہرہانکی بر فردندہ اثر ترقی و یا انحطاط متجلی اولسہ . او اثر طبیعتیلہ مجموع افراددہ تدریجاً سرایت ایدر . فصلکہ قوجہ برسفنہنک کنارندہ اخذ موقع ایدن کوچوک برسوری سینک بیلہ : ہر نہ قدر ظہراً مشاعرلہ غیر مدرک اولسہدہ حقیقتدہ توقف ایتدیکی نقطلہ شخصیلہ متناسب بر ثقلت و میلان ویرز .

ہیئت بشریہنک مقتضای فطرت اولہرق پیندہ قوشدینی ترقیات حیاتیہ ؛ اولاً : دوام صحت و استیفای تلذذاتہ مظهر اولوق اوزردہ جسماً . ثانیاً : عالم و غیرت تشکیل ایدرکے اجتماعاً . ثالثاً : علم و ثروتی جوغاتہرق قوۂ ، رابعاً : برخی خصال و مفاخر قازانہرق ملکات اعتباریلہ ترقی و تکامل ایتک کیفیتلرندن عبارتدر .

صوکرا . روحہ متعلق اولوق اوزردہ بر نوع دیگر ترقی دہا واردرکے اودہ انسانک بوحیات فانیہدن اوتدہ دیگر بوحیات سرمدیہنک موجودیتی ملہم بولنان بر نفس طبیعی حامل اولہرق سلم رحمت و حسنات اوزردہ اوجای معززہ تعالی ایلسیدر . بتون ادباب دین . بعث و اعادہنک وقوعنہ . یا خود تناسخہ معتقددرلر . فقط ماتریالیستلر . طبیعی مؤثر حقیقی طانیالر یالکیز بر یاد جیل و یا قبیحہ مظهریتی نظر اعتبارہ الموق صورتیلہ حیات تاریخیہ اہتمام ایدرلر .

انسان . ہرہانکی نوعی اولورسہ اولسون ترقیات پیندہ سعی ایتکدن بران ایچون بیلہ واز کچمز . مکرکے سالب ارادہ بر مانع غالب پیش غزم و حرکاتہ حائل اولہ . بویلہ بر مانع ایسہ بعض متأخرینک عجز طبیعی دیدیکری قدر محتوم . یا خود استبداد مشؤمدر . شو قدرکے قدر ؛

« روم ایلی » رفیق مزده اوقونشدر

مدرسه لر من

بو صره لرده تحائف مطبوعانده اصلاح مدارس قضیه معتابهای حقنده دورودراز یازلمش مقاله لر تصادف ایدیلر بور مدرسه لر منک اصلاحی ایچون وقوعولان تشبثات حقیقه حیات اجتماعی ملیه مزه فوق العاده بر حسن تأثیر اجرا اینشدر .

در سعادتده کرک فاع و کرک اسکدار مدرسه لر نده علوم جدیدنک تدریسنه باشلانسی ایله اصلاح مدارس اوغورنده آتیلان ایلاک خطوه ملکتنک ملکنک هر خصوصده اولدینی کبی امر معارفده پک چایوق ایریلرله چکنه بر قال خبردر اوتوز کسور سنه دوام ایدن دور منحوس سابقده افراد ملک منور الافکار اولسی آرزو ایدلدیکی ایچون حکومت مستبدنک ایلاک هجومی من القیدم منبع علم وعرفان اولان مدارسمه واقع اولمشدر .

یکی عصر غزته سنک ۱۷ شباط سنه ۳۲۵ تاریخ و ۱۸۱۱ نومرولی نسخه سنده « مدرسه لر من » سرنامه سی اتنده درج ایدیلان اوزون بر مقاله ده مدرسه لر منک لزوم اصلاحندن بر خیلی بحث اولدقدن صکره ساحه حصوله وضع اولنسی ایچون بر طاقه چاره لر درمیان و توصیه اولنور .

بو باده محرر افدینک حسن نیت صاحب اولدینی اکلاشیلعله برابر وقوفسراق نتیجه سی اوله رق بعض خطالری نده تصادف اولنور .

مثلا : کچن سنه مجلس عمومی ولایتک مدرسه لر مسئله سی نظر دفته الدینی ، اصلاحات چاره لرینک تدقیق ایچون بر هیئت علمیه تشکیلی ایدلدیکی فقط بو هیئتک بوکونه قدر بر شی نایتمه موفق اوله مدینی ذکر ایدیلر بور . اوت کچن سنه مجلس عمومی ولایت مدرسه لر مسئله سی مذاکره ایدرک حاکم الشرعک تحت ریاستنده بر هیئت تشکیله قرار و پردی . فقط یکی عصرک دیدیکی کبی منور افکار علمدان

یکدیگر بیه متوازن اولدینی مدتجه وجهه عزم و حرکتی داوما ترقی بیه بالدر . بالعکس موانع طبیعی و مزاحمه معروض قالمش . توازن مختل اولمش ایسه حرکت قهریه بیه محکومدر . صوکره . انسان رغایه میل و انجذاب خصوصنده عقل ، نفسه غلبه ایتشمه وجهه عزیمت حکمته نفس ، عقله غلبه چالمشه . ایلان یول وادی زلیغ وضلاله منجر اولور . تأثرک معتدل قسمی ایسه سعی و عمله سائق . مفراطی معطل حرکت و مهلکدر .

ترقی نک ال قوتلی موانعندن بولان استبداد ؛ تأثرک بو قیم مفراطی تولید ایدرک هر هانکی بر ملت ایچنده جاری اولسه اوزوالینی شدتلی بر عطالت وضجرته سوق ایدر . حیات اجتماعی وادیده حرکت ترقی پرورانه و ذوق و سعادت نامنه برشی برافاز .

بوکا میتلا اولانلر ایسه بر ملکک باخا صه زوکورت قسمیدر . اسرای استبداد . لاسیا فقیر اولانلر ؛ اودرجه زبونکشدلرک کندیلر نده قیملدانه حق ، معیشتی اکتساب ایدرک حال و قوت بولماز . بیچاره لر سویه ادرک الو اخلاق نقطه نظرندن ده علی الاکثر پک پست بر در کرده بولنورلر . لکن حقیقه شایان ترجم اولان بو صنف بیچارکانه ملایمانه ارشاد و موعظه بدل لسان لوم و غلطی توجیه ایتک نه قدر ظالمکدر ! بولنرک حالت مترجمه لرخی قوجه بر قایا پارچه سنک اتنده ایکلیه ، ایکلیه شایان حیوانات صغیره بیه بکزه منلر نه کوزل بر تشبیه ابداع ایتشلردر . ارباب ارشادک عهد حتمته دوشن وظیفه ؛ بولنری غایت ملایمانه ، مشفقانه بر خالده تربیه و علم ایتک . حتی ممکنه اوزورلری نه ییقلمش اولان صخره استبداد و جهلی ذره ، ذره طرناق لرله یوتحق صورتیه رفی جهتنه کیتمکدر .

صمیم هازم

